

Asia: VN/28901/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuopion kaupungin alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta

Tausta

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ympäristönsuojelulakia.

Ympäristönsuojelulain mukaan ilmoituksenvarainen on ulkona sijaitseva ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa. Muu kuin ilmoituksenvarainen ulkona sijaitseva ampumarata on ympäristöluvanvarainen. Ampumaradan ilmoituksen tai ympäristölupahakemuksen käsittelee pääsääntöisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman kirjaus sujuvoittaa ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja siirtämällä nykyistä suurempi osa ampumaradoista ympäristölupavollisuudesta käsittelyajaltaan keskimäärin nopeamman ilmoitusmenettelyn piiriin. Esityksellä ilmoituksenvaraiseksi säädettäisiin ulkona sijaitseva ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 50 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole lyijyhauleilla tapahtuvaan haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa. Muu kuin ilmoituksenvarainen ulkona sijaitseva ampumarata olisi ympäristöluvanvarainen. Lisäksi esityksellä säädettäisiin määräaika tehdä ilmoitus tai hakea ympäristölupaa niille lain voimaan tullessa toiminnassa oleville ampumaradoille, jotka eivät ole aiemmin näin tehneet.

Lausunto

Kuopion kaupungin alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden näkemyksen mukaan esityksen mukaisilla, nykyistä huomattavasti suuremmilla radoilla ilmoitusmenettelyn ja ympäristölupamenettelyn erot jäävät vähäisiksi. Ilmoitusmenettelyn hallinnollinen prosessi ei eroa paljoa ympäristöluvan vastaavasta prosessista. Ajallisestikaan prosessissa ei ole merkittävää eroa. Hakemuksen käsittelyä nopeuttaa parhaiten asianmukaisesti laadittu hakemus, jossa on esitetty ympäristöhaitat, meluhaitat ja niiden vähentämismenetelmät. Käsittelyajat ovat sitä pidemmät, mitä useammin joudutaan pyytämään täydennystä hakemukseen. Hakijat ovat yleensä yhdistyksiä, ampumaseuroja tai vastaavia toimijoita, joilla ei ole itsellä osaamista vaadittujen selvitysten laatimiseen ja toisaalta taloudellisesti rajalliset mahdollisuudet käyttää konsultteja selvitysten ja ilmoituksen laatimiseksi. Tämä johtaa siihen, että hakemukset ovat pääsääntöisesti puutteellisia. Ilmoitusmenettelyssä saa hakemusta korjata/täydentää vain kerran. Mikäli ilmoitusmenettelyssä ei toisen täydennyksen jälkeenkään ole saatavilla ilmoituspäätöksen tekemiseen tarvittavia tietoja, joudutaan ilmoitushakemus hylkäämään. Tällöin 120 päivän käsittelyaika alkaa uudelleen, kun hakija jättää hakemuksen ilmoitusmenettelyyn uudelleen. Käytännössä tämä ei nopeuta hakemuksen käsittelyä juurikaan nykyisestä menettelystä.

Pienehköjen ampumaratojen osalta merkittävä ympäristöön ja varsinkin ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen aiheutuva vaikutus on melu. Ampumaratojen meluvaikutus painottuu ilta- ja viikonloppu-aikaan, jonka myötä sen terveys- ja viihtyvyytsvaikutukset ovat suuremmat.

Laukausmäärän nostaminen 10 000 laukauksesta 50 000 laukaukseen on melulle altistuvien kannalta merkittävä muutos. Laukausmäärien kasvu voi vaikeuttaa meluvaikutusten vähentämistä toiminta-aikoja rajaamalla, joka on ollut yleisesti käytetty keino meluvaikutusten vähentämiseksi.

Esitysluonnoksesta ilmenee, että uuden ampumaratameluasetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan keväällä 2025, ja uusi asetus korvaisi valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997). Ampumaratameluasetuksen päivittäminen on kannatettavaa. Ampumaratameluasetuksessa esitetyt vaatimukset tulee olla selkeät ja melutasojen mallinnus ja mittausvaatimukset olisi ollut hyvä olla tiedossa jo tätä esitystä lausuttaessa tai yhtä aikaa lausuttavana, jotta ampumaratatoimintaa ja sen vaatimuksia pystyisi ajattelemaan kokonaisuutena.

Ampumaradoilla keskeiset ympäristövaikutukset liittyvät melun lisäksi maaperän sekä pohja- ja pintaveden laadun heikkenemiseen. Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen tulee edelleenkin huomioida riittävällä laajuudella ja tarkkuudella mukaan lukien ampumaratojen paras käyttökelpoinen tekniikka. Ampumaratojen BAT edellyttää olemassa olevien ampumaratojen maaperän pilaantumisen selvittämistä, mikä lisää kustannuksia ja voi aiheuttaa alueiden kunnostustarvetta ja johtaa jopa ampumaradan sulkemiseen. Ilmoitusmenettely ei poista mahdollisten haittavaikutusten vähentämisen tarvetta.

Esityksessä tulisi esittää erityyppisten ratojen minimi suojausvaatimustasot, melumallinnusvaatimukset ja tarkkailuvaatimukset ja määräaika, missä ajassa vaatimustaso tulee täyttää. Tämä nopeuttaisi hakemusten käsittelyaikoja.

Toimijoille tulisi järjestää laadukas ohjeistus ja hakemuslomakkeessa tulisi selkeästi esittää ne vaatimukset mitä melu – ja ympäristövaikutuksista tulee esittää.

Mikäli ampumaratojen määrää halutaan nopeasti saada kasvatettua esityksessä, olisi hyvä ottaa kantaa myös siihen, millaisella kaava-alueella radan tulee olla, jotta toimita voidaan alueelle hyväksyä.

Ehdotus siitä, että esityksellä säädettäisiin määräaika hakea ilmoitusmenettelyn mukaista lupaa tai ympäristölupaa niille lain voimaan tullessa toiminnassa oleville ampumaradoille, jotka eivät ole aiemmin näin tehneet on hyvä ja saattaa ampumaradat yhtenäisen käytännön ja valvonnan piiriin.

Ahonen Tanja
Kuopion kaupunki

Määttä Kati
Kuopion kaupunki, ympäristönsuojelu - Alueelliset
ympäristönsuojelupalvelut